

Kommunismmin periaatteet

Kirj. FRIEDRICK ENGELS

(“Kommunistisen manifestin” alkuperäislunnonos).

(Jatk. viime n:oon).

7 kysymys: Miten eroaa proletaari orjasta?

Vastaus. Orja on kertakaikkiaan myyty ainaiseksi. Mutta proletaarin täytyy itse joka päivä ja joka hetki itseään myydä. Yksityisorjalla — herran omaisuudella, on turvattu olemassaolo, (olipa se sitten miten surkea tahansa) jo itse herransa etujen vuoksi. Yksityinen proletaari, niin sanoaksemme, on porvarillisen luokan omaisuutta, luokan jolle hän ainoastaan myyskentelee työtään, jos joku sitä tarvitsee, eikä proletaarin olemassaolo ole lainkaan turvattu. Olemassaolo on turvattu ainoastaan koko työväen luokalle. Orja on ulkopuolella kilpailun, proletaari on siihen kytketty ja tuntee kaikkien häilähdykset. Orjaa pidetään esineenä, hän ei ole yhteiskunnan jäsen; proletaari tunnustetaan henkilöilliseksi, porvarillisen yhteiskunnan jäseneksi. Orja saattaa paremmin elää kuin proletaari, mutta proletaari kuuluu korkeammalle yhteiskunnallisen kehityksen tasolle, kuin orja. Orja vapautuu sitä mukaa kuin hän kaikista yksityisomistussuhteista hävittää orjuussuhteen. Mutta proletaari voi vapautua ainoastaan hävitettyään yksityisomistuksen yleensä.

8 kysymys: Miten eroaa proletaari maorjasta?

Vastaus. Maorjalla on omaisuutta ja hän saa käyttää hyväkseen tuotannon välineitä, maakappaletta, luovutuksen osan tuotteistaan eli työstään. Proletaari taas tekee työtä vierailla tuotantovälineillä vieraan laskuun saaden tästä osan tuotteista. Maorja luovuttaa pois, proletaarille luovutetaan. Maorjan olemassaolo on turvattu, proletaarin ei ole. Maorja on kilpailun ulkopuolella, proletaari on

siihen sidottu. Maorja vapautuu joko kaupunkiin muuttamalla ja jääden sinne käsityöläiseksi, tai antaen herralleen rahaa tuotteiden ja työnsä sijasta ja jääden vapaaksi maanviljelijäksi, tai karkoittaen feodali herransa ja tulden itsenäiseksi omistajaksi, lyhyesti sanoen, joko tavalla tai toisella joutuen omistavaan luokkaan ja kilpailuun.

Proletaari vapautuu hävittäen kilpailun, yksityisomistuksen ja kaikki luokkaeroavaisuudet.

9 kysymys: Miten eroaa proletaari käsityöläisestä?

Vastaus. Vanhan ammattikuntakäsityön aikana nuori käsityöläinen, päätettyään määrätyn oppijakson, tavallisesti tulee palkkatyöläiseksi, tullakseen muutamien vuosien kuluttua mestariksi; profetaari on melkein aina koko ikänsä palkkatyöläinen. Käsityöläinen, joka ei vielä ollut päässyt mestariksi, oli mestarin kisällinä (der Geselle), asui samassa talossa, söi saman pöydän ääressä; proletaari taas on isäntäänsä puhtaasti rahasuhteessa; käsityökisälli kuului samaan yhteiskuntakerrokseen kuin hänen mestarinsakin, ja jakoi hänen kanssaan kaikki elämän tottumukset; proletaari on yhteiskunnallisissa suhteissa erotettu työnantajastaan, kapitalistisesta liikemiehestä, kaiken maailman luokkaeroavaisuuksilla, hän elää toisen yhteiskuntakerroksen keskuudessa, aivan toisin kuin tämä; hänen ajatustapansa on kokonaan erilainen. Käsityöläinen käytti työssä välineitä, jotka tavallisesti olivat hänen omiaan tai ainakin helposti voivat tulla hänen omaisuudekseen; proletaari työskentelee koneella tai osalla kokonaisesta ryhmästä koneita, jotka eivät ole eivätkä voi tulla hänen omaisuudekseen. Käsityöläinen enimmäkseen val-

misti jonkin yhden tarve-esineen kokonaisuudessaan ja taidolla, jolla hän käytti työkaluaan, oli ratkaiseva merkitys tuotteen hyvyyteen nähden; proletaari, suurimmaksi osaksi, valmistaa ainoastaan jonkun osan tai ottaa osaa ainoastaan jonkun osan valmistamisen yksityiskohtaan, ja hänen henkilöllinen älynsä jää taka-alalle koneen työskennellessä, hän vaikuttaa enemmän valmistamiensa osien paljouteen, kuin niiden laatuun.

Kisälli oli, samoin kuin hänen mestarinsakin, koko elämänsä ajan ammattikunta-asetusten tai yleisten käsityöläissääntöjen suojaama kilpailun vahingollista vaikutusta vastaan; proletaarin täytyy yhdistyä tovereittensa kanssa tai turvautua lain apuun, jotta kilpailu ei häntä tykkänään ruhjoisi. Työvoiman liikatarjonta tulee hänen taakakseen, eikä hänen työnantajainsa.

Samoin kuin mestari oli kaikkien uudistusten vastustaja, niin oli hänen kisällinsäkin saittamaisen ahdasmielinen ja kastihengen läpitunkema; proletaari kohtaa joka hetki todistuksia oman luokkansa etujen ja kapitalistien luokan etujen peruseroavaisuuksista, — säätyhengen sijaan hänessä esiintyy luokkatietyöisyys ja tietoisuus siitä, että luokkansa aseman parantamista voi hakea ainoastaan yhteiskunnan edistyksestä. Käsityöläiskisälli oli aina, silloinkin kun hän kapinoi, ja siellä, missä hän kapinoi, taantumusmielinen; proletaarin taas täytyy yhä enemmän ja enemmän tulla vallankumoukselliseksi. Yhteiskunnan ensimmäinen edistysaskel, jota vastaan nousi taantumuksellinen käsityöläisyys, oli verstasteollisuus, käsityöläisten alistuminen — sekä mestarin että kisällin, — kaupapääoman alaiseksi, joka myöhemmin jakaantui kauppa- ja teollisuuspääomaksi. (Julkausun toimittaja).

10 kysymys: Miten eroaa proletaari verstasteollisuus- (manufaktuuri)-työläisestä?

Vastaus. Kuudennentoista — kahdeksannentoista vuosisadan verstasteollisuustyöläisellä oli melkein aina omat tuotanto-työvälineensä, kangaspuunsa, rukkinsa, pieni maakappale. Jota hän muokkasi joutohetkinään.

Proletaari ei omista mitään tällaista. Manufaktuuri- eli verstasteollisuustyöläinen asuu melkein aina maalla ja on enemmän tai vähemmän patriarkaalisisissa suhteissa tilanomistajan tai työnantajansa kanssa; proletaari asuu enimmäkseen suurissa kaupungeissa ja on työnantajaansa nähden pelkästään rahasuhteessa. Manufaktuurityöläisen patriarkaaliset suhteet häviää suurteollisuus, hän kadottaa sen omaisuutensa, mitä hänellä vielä oli, ja tulee itse proletaariksi.

11 kysymys: Mitkä olivat teollisuuden vallankumouksen ja yhteiskunnan porvareihin ja proletaareihin jakaantumisen lähimmät seuraukset?

Vastaus. Ensiksi, senjohdosta, että koneella suoritettu työ yhä halvensi teollisuustuotteiden hinnat kaikilla maailman aalloilla, hävisi vanha verstaasjärjestelmä, jonka perusteena oli käsin suoritettu työ.

Kaikki puolibarbaariset maat, jotka tähän asti olivat jääneet syrjään historiallisesta kehityksestä, joiden teollisuus näihin asti oli ollut käsiteollisuutta, temmattiin tällä tavoin väkisin eristyneestä asemastaan. Ne ostivat halvempia englantilaisten tavaroita ja saattoivat häviöön omat käsiteollisuustyöläisensä.

Niin tapahtui maissa, jotka vuosituhansia eivät olleet yhtään edistyneet, kuten esim. Indiassa, perinpohjainen vallankumous ja myöskin Kiina käy nyt vallankumousta kohti. Nyt on niin, että uusi kone, joka äskettäin keksittiin Englannissa vuoden kuluessa riistää leipäpalan miljoonilta Kiinan työläisiltä. Näin suurteollisuus saattoi toistensa yhteyteen maailman kaikki kansat, yhdisti kaikki paikalliset markkinat yhdeksi, maailmanmarkkinoiksi, joudutti yleensä edistystä ja sivistystä ja johti siihen, että kaiken sivistysmaissa tapahtuvan täytyy vaikuttaa myöskin kaikkiin muihin maihin, niin että jos työläiset nyt vapauttaisivat itsensä Englannissa tai Ranskassa, tämän täytyisi synnyttää muissa maissa sarjan vallankumouksia, jotka enemmän tai myöhemmin johtaisivat sikäläisten työläisten vapautumiseen.

Toiseksi, kaikkialla missä suurteollisuus tuli tehdasmaisen käsiteollisuuden sijaan, saattoi se porvariston, sen rikkauden ja sen mahdin korkeimmilleen, ja teki sen yhteiskunnan ylimmäksi luokaksi. Tämän seurauksena oli se, että kaikkialla, missä näin tapahtui, porvaristo sai poliittisen vallan käsiinsä ja syrjäytti entiset hallitsevat luokat — aristokratian, ammattikuntaporvariston ja näitä edustavan ehdoittoman kuningasvallan. Porvaristo tuhosi aristokratian, aateliston mahdin tehtyään lopun aatelistilojen kauppakiellosta ja kaikista aateliston erikoisoikeuksista.

Se tuhosi ammattikuntain volman hävitettyään kaikki ammattikuntajaot ja käsityöläiserikoisoikeudet. Kummankin sijaan se saattoi vapaan kilpailun, s. o. sellaisen yhteiskuntatilan, jolloin jokaisella on oikeus harjottaa liikettä haluamallaan tuotantoalalla ja jolloin häntä tästä ei voi estää mikään muu kuin tarpeellisen pääoman puute. Vapaan kilpailun käytäntöön ottaminen on selvä julistus siitä, että tästä lähtien yhteiskunnan jäsenet ovat ainoastaan niin paljon eriarvoiset, kuin heidän pääomansa ovat eriarvoiset; se on ilmoitus siitä, että pääoma ja sen mukana myös kapitalistit, porvarit, ovat tulleet yhteiskunnan ylimmäksi luokaksi. Mutta vapaa kilpailu on välttämätön suurteollisuuden aikuunpääsulle, sillä se on ainoa yhteiskunnallinen tila, jossa suurteollisuus voi edistyä. Senjälkeen kun porvaristo oli tuhonnut aateliston ja ammattikuntain yhteiskunnallisen vallan, tuhosi se myöskin niiden poliittisen vallan. Samoin kuin se yhteiskunnallisessa subteessa kohosi korkeimman luokan asemaan, niin se myöskin poliittisesti julistautui ylimmäksi luokaksi. Se pani tämän toimeen ottamalla käytäntöön edustajajärjestelmän, joka perustui tasa-arvoisuuteen lain edessä, vapaan kilpailun laillistetuksi tunnustamiseen Europan maissa. Sellaisissa perustuslaillisissa monarkioissa ovat valitsijoina ainoastaan ne, jolla on määrätty pääoma, s. o. ainoastaan porvaristo. Porvarilliset valitsijat valitsevat edustajia, porvarilliset edustajat valitsevat, käyttäen budgetin

hyökkäämisoikeutta hyväkseen, porvarillisen hallituksen.*)

Kolmanneksi, kaikkialla kehittyi proletariaatti samassa määrin kuin kehittyi porvaristo. Sitä mukaa kuin porvarit rikastuivat, kasvoi proletarien luku, sillä proletarit panee työhön vain pääoma ja pääoma taas suurenee sitä mukaa kuin se antaa työtä työmiehille. Sillä tavoin proletariaatin lisääntyminen käy rinnan pääoman lisääntymisen kanssa. Samalla aikaa se vaikuttaa niin että porvarit ja proletarit kerääntyvät suuriin kaupunkiin, jotka ovat suotuisimpia teollisuuden kehitykselle, ja tämä suurten joukkojen yhdistyminen pienellä alueella tekee proletarit tietoisiksi voimistaan. Edelleen, mitä enemmän se kehittyy, sitä enemmän keskitetään uusia koneita, jotka syrjäyttävät käsin suoritetun työn, sitä enemmän suurteollisuus, kuten jo sanottiin, alentaa työpalkan aina pienim-

*) Tällaiset olivat vielä 1848 olot kaikissa valtioissa joissa porvaristo oli noussut valtaan. Sittemmin on osotautunut, että porvariston herruus on sovellettavissa laajennettuunkin äänioikeuteen, jopa pitkäksi aikaa yleisen, yhtäläisen ja välittömän äänioikeuden kanssa yhteen. Tämä niin kauan kuin tuotantotaso ja sille perustuvain yhteiskunnallisten asiain järjestely on porvariston käsissä tai sitä hoidetaan oleellisesti sen mielen mukaan. Kuitenkin on yleinen äänioikeus — ja silmä on sen suuri historiallinen merkitys yhteiskunnan elimellisen kehityksen vipusimena — yhteensovelluttamaton porvarisvallan kanssa ja ajan pitkään, kuten Proudhon sanoo, "soveltumaton työn alistettuun asemaan pääomaan nähden."

Näin sanoo Engelsin teoksen julkaisija Bernstein. Suomentajan on huomautettava, että kuten tapaukset nyt ovat osottaneet — ja kuten Engels aikoinaan huomauttikin — on yleinen äänioikeus voimasuhteiden astemittari ja "kun se osottaa klehumiispistettä, niin tiedämme missä olemme", s. o. se edistää olojen kärjistymistä vallankumoukseen, mutta ei voi sen tehtäviä ratkaista, sillä vallankumous murskaa porvariston ja samalla sen yleisen äänioikeuden, asettaen tilalle työväenediktatuurin, joka ei myönnä riistäjille äänioikeutta, kuten ei olemisensa oikeutta.

pään määrään asti ja tekee proletarien aseman yhä sietämättömämmäksi.*) Tällä tavoin, lisäten yhdeltä puolen tyytymättömyyttä, toiselta puolen proletariaatin voimaa, se valmistaa proletariaatin yhteiskunnallista kumousta.

12 kysymys: Mitkä olivat teollisuuden vallankumouksen myöhemmät seuraukset?

Vastaus. Suurteollisuus loi, höyry- ja muitten koneitten kautta, tuotannon rajattoman laajentamiskeinon — lyhyessä ajassa ja pienin kustannuksin. Tämä suurteollisuuden välttämättä synnyttämä vapaa kilpailu, tuotannon olessa erikolmen helppoa, sai mitä kiihkeimmän luonteen; joukko kapitalisteja ryhtyi teollisuuden harjoittajiksi, ja lyhyessä ajassa tuli tuotettua enemmän kuin oli voitu kuluttaa. Tästä oli seurauksena se, että tuotetut tavarat jäivät myymättä ja tuli niin sanottu kauppapula.

Tehtaitten täytyi pysähtyä, tehtailijat tekivät vararikon ja työmiehet jäivät leivättömiksi. Tuli mitä suurin köyhyys. Jonkun ajan kuluttua liikatuetot olivat myydyt, tehtaat alkoivat uudestaan käydä, työpalkka nousi, ja kauppa kaikkialla kävi paremmin kuin ennen. Mutta ei kauan. Jälleen tuli tuotetuksi liian paljon tavaroita ja syntyi uusi pula, joka teki aivan yhtäläisen käänteisen kuin edellinenkin. Näin vaihteli tämän vuosisadan alusta alkaen teollisuuden kukoistusajkojen ja pula-aikojen tila, ja melkein täsmällisesti joka kuudes- tai seitsemäs vuosi tuli pula, jolloin työmiehet kärsivät mitä suurinta kurjuutta, syntyi yleistä vallankumouksellista kiihtymystä ja koko olemassaoleva järjestys joutui mitä suurimpaan vaaraan.

*) Missä, viidennen kohdan toisessa huomautuksessa esitetystä syystä, palkka ei ole poljettavissa vähimpäänsä selläkkään ei puutu vaikuttimia, jotka tekevät työlläisten aseman sietämättömäksi. Niin esim. tuotanto-olojen alituisen muuttumisen aiheuttamat mulistukset luovat yhtämittaisen epävarmuuden tilan, joka käy sitä sietämättömämmäksi, mitä enemmän yleinen kehitys kohottaa työlläisten elinvaatimuksia, jotka yhteiskunnallinen asema hänelle asettaa.

13 kysymys: Mitä johtuu näistä säännöllisesti toistuvista kauppapulisista?

Vastaus. Ensiksi: Se, että suurteollisuus, vaikka se itse kehityksensä ensi vaiheessa synnytti vapaan kilpailun, kehittyi ohi vapaan kilpailun asteen; että kilpailu ja että yksityiset henkilöt harjoittivat teollisuustuotantoa muuttui kahleeksi, joka sen täytyy murtaa ja murtaakin; että suurteollisuus, niin kauan kuin sitä harjoitetaan sillä tavoin kuin nyt voi olla olemassa ainoastaan siten, että n. joka seitsemäs vuosi toistuu yleinen pula, joka aina uhkaa koko sivistysmaailmaa eikä ainoastaan saata köyhyteen proletareja, vaan myöskin tuhoaa suuren joukon porvareita; että siis suurteollisuuden täytyy joko itse kokonaan loppua, mikä on ehdottomasti mahdotonta, tai tehdä välttämättömäksi uusi yhteiskuntajärjestys, jonka vallitessa elvät suurteollisuustuotantoa tule johtamaan yksityiset keskenään kilpailevat tehtailijat, vaan koko yhteiskunta — määrätyn suunnitelman mukaan ja kaikkien tarpeita vastaavasti.

Toiseksi: että suurteollisuus ja sen vaikutuksesta mahdolliseksi tullut tuotannon rajaton laajeneminen tekee mahdolliseksi sellaiset yhteiskuntamuodot, joiden vallitessa kaikkien elämän tarpeitten tyydyttämiseksi tuotetaan niin paljon kuin on tarpeellista sitä varten, että jokainen yhteiskunnan jäsen voisi vapaasti kehittää kaikkia voimiaan ja kykyjään. Se sama suurteollisuuden ominaisuus, joka nykyisessä yhteiskunnassa synnyttää kurjuutta ja kauppapula, tekee toisenlaisen yhteiskuntajärjestyksen vallitessa lopun tästä kurjuudesta ja noista moninaisista tuhoisista pullen seurauksista, ja tämä selvästi todistaa:

1. Että nyt on kaikki tämä paha pidettävä yksinomaan olosuhteisiin sopimattoman yhteiskunnallisen järjestyksen syynä.

2. Että on käsissä keinot, joilla voidaan tehdä loppu tästä pahasta uuden yhteiskuntajärjestyksen kautta.

14 kysymys: Minkälainen on oleva uusi yhteiskuntajärjestys?

Vastaus. Se ottaa, ennen kaikkea,

teollisuuden ja tuotannon eri haarojen johdon pois yksityisten keskenään kilpallevien henkilöiden käsistä ja jättää kaikille nämä tuotantohaarat koko yhteiskunnallisen kontrollin alaisiksi, yhden alnoan yleisen suunnitelman mukaisesti ja kaikkien yhteiskunnan jäsenten ottaessa siihen osaa. Se hävittää kilpailun ja asettaa sen sijaan järjestön. Samoin kuin teollisuuden seurauksena, sen ollessa yksityisten käsissä, oli yksityisomistus, ja kun kilpailu ei ollut muuta kuin yksityisomistajan käsissä olevan teollisuuden hallitsemismuoto, niin ei yksityisomistus ole yksityisten hallitsemasta teollisuudesta eikä kilpailusta erotettavissa. Siis täytyy myöskin yksityisomistus hävittää ja sen sijaan tulee yhteiskunnallinen kaikkien tuotantokertojen käyttäminen ja kaikkien tuotteiden jako yhteisen sopimuksen mukaisesti. Syntyy niin sanottu omaisuuden yhteys.

Yksityisomistuksen hävittäminen on siis lyhyin ja kuvaavin tulos teollisuuden kehityksen välttämättömäksi tekemästä koko yhteiskuntajärjestyksen mullistuksesta. Sentähden kommunistit sen esittävätkin päävaatimuksenaan.

15 kysymys. Siis yksityisomistuksen hävittäminen ei aikaisemmin ollut mahdollinen?

Vastaus. Ei. Kaikenlainen yhteiskunnallisen järjestyksen muutos, kaikenlainen omaisuussuhteitten kumous on aina ollut välttämättömänä seurauksena uusien tuotantovoimien kasvamisesta, jotka eivät ole sopeutuneet vanhoihin omistussuhteisiin. Yksityisomistus juuri syntyi sillä tavoin. Sillä yksityisomistus ei aina ole ollut olemassa. Kun keskiajan loppupuolella verasteollisuudesta (manufaktuuri) muodostui uusi tuotantotapa, joka ei voinut sopeutua silloisen feodali- ja ammattikuntaomaisuuden kehyyksiin, loi se uuden omaisuusmuodon, yksityisomaisuuden.

Manufaktuuri-teollisuuden aikana ja suurteollisuuden kehityksen ensi askeella ei ollut mikään muu omistuksen muoto kuin yksityisomistus mahdollinen eikä ollut mahdollinen mikään muu kuin yksityisomistukseen perustuva yhteiskuntajärjestys. Niin kauvan kun

ei voida tuottaa niin paljon kuin on välttämätöntä ei ainoastaan siihen, että kaikille rittäisi, vaan myöskin siihen, että jäisi tuotteiden ylijäämää yhteiskunnallisen pääoman suurentamista varten ja tuotantovoimien edelleen kehittämiseksi, niin kauvan täytyy olla olemassa luokkia — herruutta pitävä, yhteiskunnan tuotantovoimia hallitseva, ja köyhä, sorrettu luokka. Näiden luokkien ominaisuudet riippuvat tuotannon kehitystasosta. Maanviljelyksestä riippuvalla keskiajalla tapaamme paroonin ja maorjan, myöhäisemmän keskiajan kaupungit taas tutustuttavat meidät mestareihin ja kisälleihin sekä päivätyöläisiin, seitsemästoista vuosisata manufaktuuri-teollisuuden harjoittajiin ja manufaktuuriyöläisiin, yhdeksästoista vuosisata suurtehtailijoihin ja proletareihin. On selvää, että tuotantovoimat näihin asti eivät ole olleet vielä niin kehittyneitä, että ne olisivat voineet tuottaa riittävästi kaikille, ja myös on selvää, että yksityisomistuksesta on tullut näitä tuotantovoimia kytkevät kahleet.

Mutta tätä nykyä, kun suurteollisuuden kehittymisen on luonut, ensiksi, kapitalisteja ja tuotantovoimia ennenkuulumattomassa määrin, kun tuotantovoimien, lyhyessä ajassa ja loppumatomiin, suurentamiskeinot ovat käsillä; toiseksi, kun nämä tuotantovoimat ovat keskittyneet muutamien harvojen porvarien käsiin, samalla kuin suurin osa kansasta yhä enemmän ja enemmän muuttuu proletariiksi, samalla kuin sen asema käy yhä huonommaksi ja sietämättömäksi sitä mukaa kuin lisääntyvät porv. rikkauudet; kun kolmanneksi nämä jättiläismäiset ja helposti suurenevat tuotantovoimat jo ovat kasvaneet yli porvariston ja yksityisomaisuuden pään, niin että ne joka silmänräpäys saavat horjumaan yhteiskuntajärjestyksen, on yksityisomistuksen hävittäminen tullut, ei ainoastaan mahdolliseksi, vaan vieläpä perin välttämättömäksi.

16 kysymys: Onko yksityisomistuksen hävittäminen mahdollinen rauhallista tietä?

Vastaus. Olisi toivottavaa, että näin tapahtuisi, ja kommunistit vilmeiksi sen hylkäisivät. Kommunistit varsin hyvin

tietävät, että salaliitot eivät ole ainoastaan hyödyttömiä, vaan vieläpä vahingollisiaakin. Liiankin hyvin tietävät he, että vallankumouksia ei tehdä miehivalan ja arvion mukaan, vaan että ne aina ja kaikkialla ovat olleet olosuhteitten ehdottomana seurauksena eikä erinäisten puolueiden ja kokonaisten luokkien tahdosta ja johdosta riippuvaisia. Mutta he näkevät myöskin sen, että melkein kaikissa sivistysmaissa väkivaltaisesti ehkäistään proletariaatin kehitystä, ja sillä tavoin kommunistien vastustajat kaikin voimin edistävät vallankumouksen syntymistä. Ja jos tämän vuoksi sorretti proletariaatti lopuksi ajetaan vallankumoukseen, niin me kommunistit osamme toin puolustaa proletariaatin asiaa, niin kuin sitä nyt puolustamme sanoin.

17 kysymys. Käykö mahdolliseksi hävittää yksityisomistus yhdellä iskulla?

Vastaus. Eij, aivan samoin kuin ei voida yhtäkkiä lisätä jo olemassa olevia tuotantovoimia yhteiskunnallisia tarpeita vastaavaan määrään. Luultavinta on, että lähestyvä proletariaatin vallankumous vain vähitellen kaikinpuolisesti uudistaa nykyisen yhteiskunnan ja vasta sitten kykenee hävittämään yksityisomistuksen, kun tähän tarvittava määrä tuotantovälineitä on luotu.

18 kysymys: Minkälaiseksi käy tämän vallankumouksen kehityskulku?

Vastaus. Kaikkein ensiksi se vaikennuttaa demokratisen valtion hallinnon ja sillä tavoin, joko suoraan tai välillisesti asettaa proletariaatin poliittiseen herruuteen. Suoraan — Englannissa, missä proletarit ovat kansan enemmistöinä. Välillisesti — Ranskassa ja Saksassa, missä kansan enemmistöä eivät muodosta proletarit yksin, vaan pienviljelijäin ja pikkuporvarien kanssa yhdessä, jotka vasta alkavat siirtyä proletariaatin joukkoon ja yhä enemmän ja enemmän tulevat poliittisten etujensa vuoksi riippuvaisiksi proletariaatista ja pakotetuiksi taipumaan proletariaatin vaatimuksiin. Kenties tämä tulee vaatimaan toisenkin taistelun, mutta se voi vain päättyä proletariaatin voittoon.

Demokratia olisi proletariaatille ko-

konaan hyödytön, ellei sitä heti käytetäisi vastaisten yksityisomistusta hävittävien ja proletariaatin olemassaoloa turvaavien toimenpiteitten keinona. Tärkeimmät näistä toimenpiteistä, jotka jo nyt ovat olemassaolevien olojen ehdottomana seurauksena ovat:

1. Yksityisomistuksen rajoittaminen säätämällä tulovero, suuret perintöverot, lakkauttamalla perintöoikeus sivulinjoilla (veljet, veljen t. sisarenpojat j.n.e.), pakolliset lainat j.n.e.

2. Yleinen tilanomistajain, tehtailijain, rautatienomistajain ja laivanomistajien pakkoluovutus osaksi valtion teollisuuden kilpailun kautta, osaksi välittömästi korvaamalla valtion pape-reilla.

3. Kaikkien ja kansan enemmistöä vastaan kapinoivien omaisuuden takavarikoiminen.

4. Työn järjestely eli proletariiden asettaminen työhön valtion tiloille, tehtaisiin ja verstaisiin, jonka kautta kilpailu työmiesten kesken häviää ja tehtailijat, sikäli kuin heitä tulee olemaan, tulevat pakotetuiksi maksamaan työmiehille yhtäläisen korotetun palkan kuin valtiokin.

5. Yhtäläinen työvelvollisuus kaikille yhteiskunnan jäsenille yksityisomistuksen täydelliseen hävittämiseen saakka. Teollisuusarmeijain muodostaminen, varsinkin maanviljelystä var-ten.

6. Luottojärjestelmän ja rahakaupan keskittäminen valtion haltuun valtion pääomalla perustetun kansallisen pankin kautta ja syrjäyttämällä kaikki yksityiset pankit ja pankkilrit.

7. Kansalisten tehtaitten, rautateitten ja laivojen lisääminen, kaiken maan viljeleminen ja jo viljellyn parantaminen kansan käytettävänä olevien pääomien ja työvoimien lisääntymistä vastaavasti.

8. Kaikkien lasten kasvattaminen valtion oppilaitoksissa ja valtion varoilla, siitä hetkestä alkaen, jolloin he voivat tulla toimeen ilman ensimmäistä äidillistä hoitoa.*)

*) Kasikirjoituksessa on tähän vielä lisätty sanat "kasvatus ja teollisuus-työskentely yhdessä", tarkoittaen näh-

9. Suurien talojen, yhteishuoneustojen rakentaminen kansallistiloille niille kansalaisryhmille, jotka tekevät sekä maanviljelys- että teollisuustyötä ja käyttävät hyväkseen kaupunki- ja maalaiselämän etuisuuksia ja välttävät kummankin elintavan yksipuolisuudet ja epäedullisuudet.

10. Kaikkien epäterveellisten ja huonosti rakennettujen talojen ja kaupunginosien purkaminen.

11. Yhtäläinen perintöoikeus avioliitossa ja sen ulkopuolella syntyneille lapsille.

12. Kaikkien liikennevälineitten keskittäminen kansakunnan käsiin.

Kaikkia näitä toimenpiteitä ei tietystikään voida yhdellä kertaa toteuttaa. Mutta yhdestä johtuu toinen. Kun kerran tapahtuu ensimmäinen ratkaiseva hyökkäys yksityisomistusta vastaan, niin proletariaatti huomaa olevansa pakollitettu menemään eteenpäin, yhä enemmän ja enemmän keskittämään koko pääoman, koko maanviljelyksen, koko teollisuuden, kaiken kuljetuksen ja kaiken vaihdon valtion haltuun. Tähän tähtäävät kaikki nämä toimenpiteet ja ne tulevat toteutumaan ja kehittämään keskittäviä seurauksiaan kerta kaikkiaan sitä mukaa kuin lisääntyvät maan tuotantovoimat proletariaatin työstä. Lopuksi, kun kaikki pääoma, kaikki tuotanto ja vaihto tulevat keskitetyiksi kansan käsiin, katoaa yksityisomistus itsestään, rahat tulevat tarpeettomiksi ja tuotanto niin paljon lisääntyy, niin paljon muuttuvat ihmiset, että vanhan yhteiskunnan viimeisetkin muodot voivat kadota.

19 kysymys: Voiko tämä vallankumous tapahtua yksin jossakin yhdessä maassa?

Vastaus. Ei. Suurteollisuus on jo sen kautta, että se on luonut maailman markkinat, saattanut kaikki maan kansat, varsinkin sivistyskansat, sellaiseen yhteyteen keskenään, että jokaisen eri maan kansa on riippuvainen siitä, mitä toisessa maassa tapahtuu. Lisäksi on se niin yhtäläistyttänyt kaikkien sivistysmaitten yhteiskunnallisen kehityksen,

tästä työkasvatusta. (Katso Marxin Pääomaa, 13. kpl. 9 ja Engelsin "Anti Dühring" 3. 5.

että porvaristo ja proletariaatti ovat tulleet yhteiskunnan ratkaiseviksi luokiksi ja niiden välinen taistelu tullut ajan päätaisteluksi.

Tästä syystä ei kommunistinen vallankumous jää vain kansalliseksi, vaan on se tapahtua samoihin aikoihin kaikissa sivistysmaissa, s. o. ainakin Englannissa, Amerikassa, Ranskassa ja Saksassa. Se tulee kehittymään joko hitaammin tai nopeammin kussakin näistä maista, riippuen siitä, missä maassa on enempi kehittynyt teollisuus, suuremmat rikkaudet ja merkittävämpi määrä tuotantovoimia. Tämän vuoksi se tulee kaikista hitaimmin ja vaikeimmin toteutumaan Saksassa, kaikkein helpommin ja nopeammin Englannissa, Sillä on myöskin suuri merkitys maailman muihin maihin, se muuttaa kokonaan niiden entisen kehityskulun ja jouduttaa sitä kovasti. Se on yleinen vallankumous ja sen vuoksi on sen alue myös oleva yleinen.

20 kysymys: Mitkä ovat yksityisomistuksen hävittämisen lopulliset seuraukset?

Vastaus. Sen kautta, että yhteiskunta ottaa pois yksityisten kapitalistien käsistä kaikkien heidän hyväkseen käyttämänsä tuotantovoimain ja välineiden vaihdon sekä myöskin tuotteiden vaihdon ja jaon, ja tulee hallitsemaan sellaisen suunnitelman mukaan, joka vastaa koko yhteiskunnan varastoja ja tarpeita, tulevat välttetyiksi ennen kaikkea kaikki turmiolliset seuraukset, jotka nyt johtuvat suurteollisuusjärjestelmästä.

Pulat katoavat; tuotannon lisääntyminen, joka nykyisessä yhteiskuntarakennuksessa on liikatuotantoa la köyhyyttä, tuotannon kasvaminen silloin yli yhteiskunnan välttämättömämpien tarpeitten, takaa kaikkien ihmisten tarpeitten tyydytetyksi tulemisen, luo uusia tarpeita ja samalla keinoja niiden tyydyttämiseksi. Se tulee olemaan uuden edistyksen ehtona ja syäyksenä: se tulee toteuttamaan tämän edistyksen saattamatta joka kerta epäjärjestykseen koko yhteiskuntarakennusta. Yksityisomistuksen pihteistä vapautunut suurteollisuus saa sellaisen laajuuden, johon verrattuna sen nyky-

nen tila tulee näyttämään yhtä mitätömältä kuin meidän päivinämme manufaktuuri-teollisuuden suhteellisuuteen. Tämä teollisuuden kehitys antaa yhteiskunnan käytettäväksi kaikkien ihmisten järpeitten tyydyttämiseen riittävän määrän tuotteita. Myöskin maanviljelys, jota myös yksityisomistus ja maan palstominen ovat esittäneet käyttämästä hyväkseen jo keksittyjä parannuksia ja tieteellistä edistystä, kohoaa tavattomasti ja turvaa yhteiskunnan riittävällä tuotteiden määrällä. Siis yhteiskunta tulee saamaan tuotteita siksi riittävästi, että niitä jaettaessa sen kaikkien jäsenten tarpeet tulevat tyydytetyiksi.

Yhteiskunnan jakaantuminen toinen toiselleen vastakkaisiin luokkiin tulee tällöin tarpeettomaksi. Eikä se tule ainoastaan tarpeettomaksi, vaan vieläpä uuteen yhteiskuntarakennukseen sopimattomaksikin. Luokkien olemassaolo kehittyi työn jaosta, mutta entisenlainen työn jako kokonaan katoaa. Sillä teollisuuden ja maanviljelyksen kohottamiseen kuvatulle tasolle eivät riitä yksistään mekaaniset ja kemialliset apukeinot. Vastaavassa määrässä täytyy myöskin olla kehittyneitä niiden ihmisten, jotka näitä apukeinoja käyttävät. Menneen vuosisadan pienviljelijät ja käsitöiteollisuustyöläiset muuttivat kokonaan elintapansa ja tulivat vallan toisiksi ihmisiksi senjälkeen kuin suurteollisuus sai heidät valtoihinsa; tuotannon yhteiskunnallistuttaminen ja sen synnyttämä kehitys tekee välttämättömäksi ja luo uusia ihmisiä. Yhteiskunnallista tuotantoa eivät voi menestyksellä hoitaa nykypäiväisen tapaiset ihmiset, joista jokainen on alistettu yhden ainoan tuotantoalan alaiseksi, on siihen kahlehdittu ja siinä riistetty, ihmiset, joista kukin kehittää vain yhtä kyvylstään kaikkien muiden kustannuksella ja tuntee vain yhden alan tai ainoastaan yhden haaran jostaakin tuotantoalasta. Jo nykyinenkin teollisuus yhä vähemmän ja vähemmän on sellalaisten ihmisten tarpeessa. Suunnitelmallisesti järjestetty teollisuus tavallisesti vaatii myöskin miehiä, joiden kyvyt ovat kaikinpuolisesti kehittyneet, jotka pystyvät käsittämään koko

tuotantojärjestelmän. Kokonaan häviää jo nyt osaksi koneitten syrjäyttämä työnjako, joka tekee yhdestä pieniviljelijän, toisesta suutarin, kolmanesta tehdastyöläisen, neljännestä pörsikeinottelijan. Kasvatuksen kautta tulee nuorukaisille mahdolliseksi käydä lävitse koko tuotantosysteemi, se tekee heidät kykeneviksi siirtymään vuorotellen yhdeltä tuotantoalalta toiselle, riippuen yhteiskunnan tarpeista tai heidän omista taipumuksistaan. Se poistaa heistä sen yksipuoleisen luonteen joka tulee jokaiselle varsinkin nykyaikaisen työn jaon vallitessa. Sitä on kommunistisesti järjestetyssä yhteiskunnassa kaikkialla sen jäsenillä mahdollisuus kaikin puolisesti käyttää kaikin puolisesti kehitettyä kykyään. Samalla tietysti häviävät luokkarajat. Siis kommunistisesti järjestetyssä yhteiskunnassa ei ole luokkien olemassaolon mahdollisuutta, yhdeltä puolen, ja toiselta puolen, tämän yhteiskunnan luominen on luokkarajojen hävittämisen keino.

Tästä johtuu myöskin kaupungin ja maaseudun välisten vastakohtien häviäminen. Kommunistisen yhdyskunnan välttämätön ehto on — jo aineellisista syistäkin — se, että maanviljelyksen ja teollisuuden järjestävät yhdenvertaiset ihmiset, eivätkä kaksi eri luokkaa. Maanviljelysväestön hajallaan olo pitkin koko maata, samalla kuin teollisuustyöväestö on kerääntynyt suuriin kaupunkeihin, on tila, joka vastaa maanviljelyksen ja teollisuuden vielä kehittämätöntä astetta, — se on esteenä vastaiselle kehitymiselle ja se tuntuu jo nytkin.

Yhteiskunnan jäsenten yleinen järjestäminen yhteistä ja suunnitelmallista tuotantovoimain käyttämistä varten, tuotannon kohottaminen sille asteelle, että se tulee tyydyttämään kaikkien tarpeet, sen olotilan lopettaminen, jossa muutamien tarpeet tyydytetään toisten kustannuksella, luokkien ja niiden välisten vastakohtien täydellinen hävittäminen, yhteiskunnan kaikkien jäsenten kykyjen kaikinpuolinen kehittäminen sen kautta, että poistetaan tähän asti vallinnut työnjako, järjestetään teollisuusopetus, vuorotellaan eri työ-

aloilla, otetaan osaa kaikkiin työn kautta tarjolla oleviin nautintoihin ja poistetaan eroitus maaseudun ja kaupungin väliltä — sellaiset ovat yksityisomistuksen hävittämisen tärkeimmät tulokset.

21 kysymys: Minkälainen vaikutus on kommunistisella yhteiskuntajärjestyksellä perheeseen?

Vastaus. Se muuttaa molempien sukupuolien väliset suhteet puhtaasti yksityiseksi suhteiksi, jotka koskevat ainoastaan asianomaisia henkilöitä ja joihin yhteiskunnalla ei ole mitään sekaantumista. Se voi tehdä tämän, koska se hävittää yksityisomistuksen ja ottaa käytäntöön lasten yhteiskunnallisen kasvattamisen, ja samalla myöskin hävittää molemmat nykyisen avioliiton perusteet, naisen riippuvaisuuden miehestä ja lasten riippuvaisuuden vanhemmista, mikä johtuu yksityisomistuksesta.

Tässä on annettu vastaus korkeasti siveellisten porvarien voitotukseen naisten yhteisyydestä kommunismin vallitessa. Naisten yhteisyys on suhde, joka kuuluu porvarilliselle yhteiskunnalle ja esiintyy täydellisempänä prostitutsionissa. Prostitutsioni johtuu yksityisomistuksesta ja häviää sen mukana.

Kommunistinen järjestys siis sensijaan että johtaisi naisten yhteisyyteen, hävittää sen.

22 kysymys: Miten tulee kommunistinen järjestys suhtautumaan olemassa oleviin kansallisuuksiin?

(Vastaus. Kansallisuuksien eristytymisen ja vastakohdat kansojen välillä, sanoo "Kommunistinen manifesti", "katoavat sitä mukaa kuin porvaristo, vapaakauppa, maailman markkinat, teollisuustuotannon yhdenmukaisuus ja sitä vastaavat elämän suhteet kehittyvät. Proletariaatin herruus saattaa ne yhä enemmän häviämään. Yhteistoiminta, ainakin sivistysmiesten kesken on yksi sen vapautumisen ensimmäisiä ehtoja. Sitä mukaa kuin häviää yhden kansan hyötyminen toisen kustannuksella, katoavat myöskin kansakunnan keskeisten luokkavastakohtien mukana kansojen väliltä vihamieliset suhteet". Julk. toimitt.)

23 kysymys: Miten tulee Kommunistinen järjestys suhtautumaan oleviin uskontoihin?

(Vastaus. "Tarvitseeko olla erikoista syvämielisyttä", sanotaan Kommunistisessa Manifestissa, "ymmärtääkseen, että ihmisten olemassaoloa ehtojen, heidän yhteiskunnallisten suhteittensa, heidän yhteiskunnallisen olemisensä mukana muuttuvat myöskin heidän käsityksensä, katsantokantansa ja ymmärryksensä, sanalla sanoen — heidän tietoisuutensa?"

Kun mulnainen maailma rappeutui, niin kristinuskko pääsi voitolle entisistä uskonnoista. Kun valistusaatteet XVIII vuosisadalla syrjäyttivät kristinopin aatteet, kävi feodalinen yhteiskunta viimeistä taisteluaan senaikuista valankumouksellista porvaristoa vastaan. Omantunnon- ja uskonnonvapausaatteet ilmaisivat vain vapaan kilpailun herruutta omantunnon alla. Kommunistinen vallankumous on mitä perinpohjaisin poikkeaminen perinnäisistä omistussuhteista eikä siis ole ihmeteltävä, jos sen kehityskulun aikana tapahtuu mitä jyrkin poikkeaminen perimätiedollisista aatteista." — Julkais. toimitt.)

24 kysymys: Miten eroavat kommunistit sosialisteista?

Vastaus. Niin sanotut sosialistit ja kaantuvat kolmeen luokkaan.

Ensimmäiseen luokkaan kuuluvat feodalin ja patriarkaalin yhteiskunnan kannattajat, jota suurteollisuus maailman kauppa ja niiden molempien luoma porvarillinen yhteiskunta ovat tuhonneet ja yhä tuhoavat. Nykyisen yhteiskunnan varjopuolista tämä ryhmä tekee johtopäätöksen, että feodalin ja patriarkaalin yhteiskunta olisi palautettava, koska se oli vapaa näistä varjopuolista. Kaikki heidän esityksensä seuraavat joko suoraan tai välillisesti tätä tarkoituspäätä. Tämä taantumuksellisten sosialistien luokka, huolimatta siitä, että se ilmaisee osantottoa ja vuodattaa kuumia kyneleitä köyhälistön kurjuuden johdosta, tulee aina joutumaan Kommunistien tarmokaiden hyökkäysten alaiseksi, sillä se:

1. Pyrkii aivan mahdottomuuteen;
2. Koettaa palauttaa aristokratian,

ammattikuntamestarien ja käsiteollisuuden harjoittajain herruuden ja niiden mukana yksinvaltaiset tai feodalkuninkaat, virkaherrat, sotilaat, papit — yhteiskunnan, jossa, vaikka olisikin vapaa nykyisen yhteiskunnan pahoista puolista, ovat vallalla ainakin yhtä suurena määrän muut pahat puolet eikä siinä ole toivoa proletariaatin vapautumisesta kommunistisen järjestyksen kautta;

3. Paljastaa todelliset alkumuksensa joka kerta kun proletariaatti vain tulee vallankumoukselliseksi ja kommunistiseksi, se yhdistyy silloin porvariston kanssa proletariaattia vastaan.

Toiseen luokkaan kuuluvat nykyisen yhteiskunnan kannattajat, joissa sen pahat puolet välttämättä synnyttävät pelkoa tämän yhteiskunnan itse olemassa olon puolesta. He siis pyrkivät säilyttämään nykyisen yhteiskunnan, mutta poistamaan sen yhteydessä olevat pahat puolet. Tässä tarkoituksessa he esittävät pelkkiä hyväntekeväisyystoimenpiteitä, laajalle ulottuvia uudistussysteemejä, joiden tarkoituksena on yhteiskunnallisia uudistajarjestelyjä teeskennellen, säilyttää nykyisen yhteiskunnan perusteet, ja siis myöskin itse nykyinen yhteiskunta. Näitä porvarillisia sosialisteja vastaan täytyy kommunistien aivan ehdottomasti taistella, sillä he työskentelevät vihollisten hyväksi ja suojelevat sitä yhteiskuntamuotoa, minkä kommunistit tahtovat kumota.

Ja lopuksi, kolmas luokka on demokraattiset sosialistit jotka kommunistien tavoin vaativat osaksi niitä toimenpiteitä, jotka on mainittu 18:ssä kysymyksessä, mutta ei kommunistien siirtymisen toimenpiteinä, vaan sellaisina, jotka olisivat kylliksi poistamaan köyhyyden ja hävittämään kaikki nykyisen yhteiskunnan pahat puolet. Nämä demokraattiset sosialistit ovat joko proletaareja, jotka eivät ole ottaneet täyttä selvää luokkansa vapautumisen ehdoista, tai pikkuporvarien edustajia, luokan jolla demokratian ja siitä johtuvien sosialististen toimenpiteitten toteuttamiseen saakka monissa suhteissa on samoja vaatimuksia kuin proletariaatilla. Tästä syys-

tä kommunistit tulevat toiminnan hetkinä neuvottelemaan demokraattisten sosialistien kanssa ja yleensä väliaikaisesti ajamaan, mikäli mahdollista, yhteistä politiikkaa heidän kanssaan, elleivät nämä sosialistit siirry porvarien palvelukseen ja hyökkää kommunisteja vastaan. On selvää, ettei tämä heidän kanssaan yhteinen toimintamuoto estä keskustelua erimielisyyksistä.

25 kysymys: Kuinka suhtaudutaan muihin aikamme poliittisiin puolueisiin?*)

Vastaus. Tämä suhde on eri maissa erilainen. Englannissa, Ranskassa ja Belgiassa, missä porvaristolla on herruus, on kommunisteilla, ennen kaikkea, yhteisiä asioita demokraattisten puolueiden kanssa, ja sitä enemmän yhteisiä, mitä enemmän demokraatit kaikkialla nykyään esittämäne sosialistisine toimenpiteineen lähenevät kommunisteja, s. o. mitä selvemmin ja jyrkemmin esiintyvät proletariaatin etujen puolesta ja mitä enemmän nojautuvat proletariaattiin.

Englannissa esim., ovat chartistit, työläisten muodostama puolue, tavattoman paljon lähempänä kommunisteja kuin demokraattiset pikkuporvarit eli niinsanotut radikaalit.

Amerikassa, missä on demokraattinen hallintomuoto otettu käytäntöön, tulee kommunistien käydä yhdessä sen puolueen kanssa, joka pyrkii suuntaamaan tämän hallitusmuodon porvareita vastaan ja käyttämään sitä proletariaatin eduksi, s. o. kansallisen maareformin kannattajain kanssa.

Sveitsissä radikaalit, vaikka kyllä hyvin sekalainen puolue, kuitenkin ai-noat, jonka mukaan kommunistit voivat käydä ja näistä radikaaleista ovat edistyksellisempiä Genfin ja Waadtlandin radikaalit.

Saksassa on vasta tulossa ratkaiseva taistelu porvariston ja rajoittamattoman monarkian välillä. Mutta koska kommunistit eivät voi päästä ratkaisevaan taisteluun heidän itsensä ja por-

*) S. o. v. 1848 vallankumouksen aattona. Sen jälkeen ovat olot paljon muuttuneet, joten tällä kohdalla on etupäässä vain historiallinen merkitys.

varien välillä ennenkuin porvaristo nousee valtaan, niin kuuluu kommunistien etuihin auttaa porvaristoa mahdollisimman pian saavuttamaan herruus, kustaakseen heidät mitä pikemmin. Kommunistien siis tulee hallitusta vastaan asettua vapaamielisten porvarien puolueen puolelle, samalla varoen, etteivät joudu porvarien itsepetokseen tai usko heidän viekoittelevia vakuutelujaan porvariston voiton ihmeellisistä seurauksista proletariaatille. Ainoat edut, mitkä porvariston voitto tuottaa kommunisteille, ovat seuraavat:

1. Erinäiset myönnytykset, jotka tekevät kommunisteille helpommaksi periaatteittensa puolustamisen, niistä keskustelun ja niiden levittämisen ja samalla proletariaatin yhdistymisen tiiviisti yhteen liittyneeksi, taisteluvalmiiksi ja järjestyneeksi luokaksi.

2. Varmuus siitä, että rajottamattomien hallitusmuotojen kukistumisen hetkestä astuu päiväjärjestykseen porvariston ja proletarien välinen taistelu.

Sitä päivästä lähtien tulee kommunistien puoluepolitiikka samanlaiseksi kuin niissä maissa, joissa jo porvaristolla on herruus.

Aatteiden aika

Kirj. O. SALO

Pois meni kesän päivyt
jo syksy kylmänä saapuvi taas.
Mutt' elo, nuoruus konsa ei häilyt,
vaikka se lyötykin ois
ja makaisi haavoissa maass'.

Paistoi kerran päivä, loisti
kullaten metsät ja lahdensuut.
Helkkyi elosi kannel, sävelen toisti,
mi riemua, onnea soi.
— Hartaana seisovi metsän puut.

Hiipivi hämy, tummenee
taivon selkä, kattona kaartuvi pinta.
Vakavuus kätkey nuorisojoukon
aatokseen.
Työt, toimet uudet, jalot
täyttävi innosta palava rinta.

Hetkisen riemukas työ
läpi ajan, vuossatojen päähän tähtää
kansojen ihanne: vapaustyö
kiirinä ilmoja halkoo;
herätysshuutona nuorisollekin helää.

Petä ei koskaan aatteesi polku
kun et vaan itselles halvaksi arvioi.
Sinun on nuoruus, sinun hyvees kulku.
Mutta hetken älä väsy,
vaan seppona oma onnesi taol